

● Turkui professzor a finn egyetemi rendszerről Tandíjat - a hallgató érdekében

Finnország első egyetemét Turkuban alapították 1640-ben, ám ennek épülete a 19. század közepén leégett és az intézményt áthelyezték Helsinkibe. Turkuban 1918-ban alapították ismét egyetemet, ez azonban svéd nyelvű volt; a turkui finnek 1920-ra gyűjtötték össze annyi pénzt, amennyivel egy finn nyelvű egyetemi intézményt is elindíthattak a városban. A finnországi egyetemek egészen egy 1974-es reformig magánkézen működtek; az állam ekkor átvette finanszírozásukat és – Erkki Asp professzor nézetei szerint – azóta ki vannak téve az állami dotáció bizonytalanságainak. Finnországban 10 állami egyetem és tucatnyi egyetemi rangú főiskola működik. A professzor szerint jellemző, hogy minden város felsőoktatási intézményt kíván magának és így gyakori, hogy a nagyobb városok in-

A Szegedi Akadémiai Bizottság Szociológiai és Társadalomelméleti Csoportja vendégeként Erkki Asp professzor, a Turkui Egyetem Szociológiai Intézetének vezetője tartott nemrég előadást a finnországi egyetemi rendszerről.

tézményei a környező városokban kihelyezett szakokat tartanak. A professzor univerzitás-párti, ugyanakkor be kellett vallania, hogy Finnországban ez nehezen megvalósíthatatlan gondolat – az intézmények annyira féltik autonómiájukat.

Finnországi jellegzetes képzési intézményei a nyári egyetemek. Ezek megalakulásuk idején a nők oktatásának nyári időszakra korlátozott kurzusait nyújtották, de lassanként változatos kurzusokat kínáló tandíjas intézményekké alakultak át. A finn nyári egyetemeken ma egész évben tartanak kurzus-

sokat és a világ bármely tájáról lehet rájuk jelentkezni.

A finn felsőoktatási rendszernek is problémája a fejlesztési források szűkössége. A turkui professzor szerint a nyolcvanas évek gazdasági fellendülése (a munkanélküliség 4 százalékos volt, szemben a mai 20 százalékkal) az egyetemi költségvetéseket is felduzzasztotta. Ez a bőség aztán 1993-ig fokozatosan esett vissza és a finn felsőoktatás is megismerkedett a takarékossgal. Volt olyan intézmény, amely idén két hét kötelező, de fizetetlen szabadságra küldte oktatóit. Finn egyete-

mi körökben újabban a szakfőiskolai rendszer bevezetése okozott nézetkülönbségeket; ez ugyanis megállapít bizonyos képzési csúcspontokat, amelyek a többinél több pénzt kapnak. Erkki Asp szegedi hallgatóságában megütődést keltő adatot közölt a Turkui Egyetem Szociológiai Intézetének oktató-hallgató arányáról; a tanszéken nem kevesebb mint 700 hallgatót oktat nem több mint 5 tanár. Ez persze igen nagy zsúfoltságot jelent és rendkívül nagy létszámú csoportokat. Így nem csoda, ha a professzor a magyar tandíjrendelet nagy hívének vallotta magát. Őszerinte Finnországban megértett az idő arra, hogy ismét bevezessék a tandíjat. Arra a kérdésre, hogy mire költene az így befolyt összeget, a turkui professzor habozás nélkül azt válaszolta: arra, hogy ne szüntessenek meg kurzusokat, az egyetemi technikai felszerelést fejleszthessék, az oktatói létszámot növelhessék – egyszóval *csakis olyasmire*, ami a hallgatók érdekeit is szolgálja.

Panek Sándor

Száz éve született Batizfalvy János professzor

Batizfalvy János születésének 100. évfordulója alkalmából december 5-én délután 4 órakor rendeznek emléklést a SZOTE Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikájának tantermében. Lapunk hasábjain egykori tanítványai – dr. Antal Albert, dr. Bódis Lajos, az időközben elhunyt dr. Boros Imre és dr. Sas Mihály emlékeznek egykori szeretett mesterükre, a szüléset-nőgyógyászat egyik legkiemelkedőbb képviselőjére.

Bartizfalvy Dénes

munka érdekében nem ismert lehetetlent és mindenféle demonstratív eszközt felhasznált lenyűgöző tantermet előadásában. Oktatásszeretetéért és kiváló oktatói munkássága elismeréséül, 1953-ban nyerte el a „Felsőoktatás kiváló dolgozója” jól megérdemelt miniszteri kitüntetést.

A területi munka iránti érdeklődése különösen az által hagyott maradandó nyomot, hogy a Magyar Nőgyógyász Társaságon belül az ő támogatásával és az ő irányítására alakult meg a személyes elnöklésével is megtisztelt, a régiókban immár negyven éves Dél-magyarországi Nőgyógyászati Szakcsoport. Művészetek iránti érdeklődésének méltó kifejezője gazdag orvosnumizmatikai gyűjteménye, amit egyéb emlékeihez hasonlóan, hálásan őriz a Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetem Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikája.

is létesített. Mint kiváló operatőr, korábban klinikáján nem végzett műteti típusokat vezetett be. A szüléset terén az antibiotikus korszak előtt az extraperitoneális császármetszés gyakorlati alkalmazásának gondolata foglalkoztatta.

Tudományos munkássága szakmánk csaknem minden fontos kérdésére kiterjedt, de legjobban kitűnt az úgynevezett klinikai tudományos munka művelésével. Ezen a téren elsősorban arra igyekezett nevelni, hogy a gyógyításon túl, a betegágytól kell kiindulni a tudományos megfigyeléseknek is! A női nem szervi tbc-ről, a korai méhnyakrákról, a nőgyógyászati urológia fontosságáról szóló tudományos írásaival elévülhetetlen érdemeket szerzett. Szülészeti műtétet tárgyköréből 1930-ban magántanárként habilitálták. 1952-ben kandidátusi fokozatot kapott.

A mindenkor egyetemi előadók egyik legkiválóbbjaként tartja számon az utókor. Az eredményes oktatói

A 85 éves Varga Mátyás köszöntése

Nyolcvanöt esztendősen a magyar díszlettervezők doyenje, Varga Mátyás. A Kossuth-díjas Kiváló Mű-

vészt, Szeged város díszpolgárát pénteken délelőtt 10 órától a város vezetői, tisztelői, barátai köszöntik a Bécsi

körút 11 szám alatti Színház Színház u. 1-3.) Varga Mátyásnak életmű kiállítására is nyílik, melyen az ünnepelt dedikálja majd az Egy életmű díszletei című, a Szabad Tér Kiadónál frissen megjelent kötetét.

Tisztelt DM Szerkesztőség!

Elnézést kérek a címért, senkit nem kívánok megbántani, csupán szójátéknak szántam a minap megjelent írásukkal kapcsolatban: „Bárdot érez a VTV”. Engedtessek meg néhány észrevételt tennem az íráshoz.

Abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy (rokonai kapcsolat révén) lehetőségem van az említett két televízió műsorát nézni (TKTV-VTV).

Abban teljesen igaza van Báthly alpolgármester úrnak, hogy nem lehet egy lappon említeni a két televíziót. Nem csak gazdasági szempontok alapján, de a műsorok alapján sem. A VTV-ben újabban jelentkező műsorok kielégítik egy független helyi televízióval szemben támasztott követelményeket, jól látható logikai fejlődés mutatkozik. A TKTV műsorát nem kívánom minősíteni, elég, ha az Önök „Csörög” rovatának néhány, e témában megjelenő nézői észrevételét elolvassák. Sajnálom, hogy a Városi Televízió illetékes nem nyilatkozott, kíváncsi lettem volna (vagyok!) a véleményére. Feltételezem, hogy a néhány

mondatban vázolt helyzetben – mint önkormányzati tulajdonban lévő intézmény – nem kívántak „olajat önteni a tüzre”. (Azt nem is feltételezem, hogy nem engedték nyilatkozni!)

De visszatérve a cikkel kapcsolatos észrevételekre:

Nem értem, hogy miért az önkormányzat finanszírozza milliósokkal egy, az érdeklőségi körön kívülálló (?) vállalkozás beruházását, a fejlődés megvételét? Holott néhány százezer forintos költséggel a tarjánai kábelrendszer (5–10 000 lakás?) csatlakoztatható lenne az önkormányzati tulajdonban lévő, kifogástalanul működő Kábel Rt. rendszeréhez. (Ezen a rendszeren egyébként jóval nagyobb közönségnek adhatna másort Megyesi úr is, és megtakaríthatott volna 4,5 milliót.)

Esetleg befektethette volna a lakók pénzét a profi hangstúdiója további fejlesztésébe. Gondolom, a szövetkezeti tagok kimondottan értékelik, hogy a saját hangstúdiójukban bármikor CD-minőségű felvételeket

kedvenc dalait. Sajnálom, hogy a hangstúdióról keveset közölt az elnök úr. De megalapozott beruházásnak tűnik-e egy ilyen, több tízmilliósi műhely létrehozása? Remélem, a cikk nyomán tolonganak az együttesek, hogy albumukat rögzíthessék, vagy talán a Szegeden működő jó néhány rádió számát kívánja növelni? Hát igen, rádióból tényleg nagy hiány van városunkban! Az Ön állítása szerint nem nyereséges a televízió, talán a rádió az lesz?

Térjünk vissza a rentábilis kábeltelevízióra. Csábi úr, a Kábeltelevízió Rt. vezetője szerint az ő vállalkozásuk nyereséges. Mint köztudott, ők 300 Ft/hó díjat szednek. A TKTV „annyira minimális” árat kér, hogy a legrosszabb esetben is csak feltételezem, 100 Ft lehet havonta. Az elnök állítása szerint 10 ezer lakásban fogható az általuk továbbított jel. Óhatatlanul a matematika területére tévedtünk, de 100-szor 10 ezer az 1 millió havonta, ez egy év alatt 12 millió forint.

Ez tényleg elképesztően alacsony összeg a VTV 16 milliójához képest! Ezt Ön is belátja gondolom, Báthly úr! Csupán tájékoztatásképpen megemlítem, hogy a heti kb. 3 óra műsor előállítására a VTV-ben nem lehet kis feladat, s a költségekről szabad legyen idéznem egy másik újság cikkét.

A Színes RTV írta néhány hete a Friderikuszshow kapcsán, hogy például a „Szomszédok” című szappanopera alkalmankénti 30 perce került 9,3 millióba és nem igényel stúdiót, nincs díszlet stb.

El kellene gondolkodni, hogy valóban sok-e a VTV 16 milliója éves szinten. Mint ahogy azon is, hogy az önkormányzat miért nem használja, miért nem használja ki a televíziója által meglévő óriási lehetőséget? Használja például arra, hogy a polgármester úr válaszoljon a neki fölteszt kérdésekre. Szívesen látnánk! Ha lefejezik harcosait, nem lesz ki vel támadni vagy védekezni! Egy néző olvasó

MARY CIPÓGYÁR RT.

felvezsz:

- cipőfelsőrész-készítő tűződei szakmunkásokat,
- betanított munkára munkaerőket,
- üzemi takarítót,

A betanított munkásoknál a varrói gyakorlatl rendelkeznek előnyben.

Kereseti lehetőség: 80-150 Ft/óra

Jelentkezni személyesen, Szeged, Római krt. 21.

Érd. mezők patikája

GYÓGYTERMÉK SZAKÜZLET

Szeged, Újváros Szent Péter u. 2.

Akció!

HUMET-R

szirup

1290 Ft helyett

990 Ft-ért!

Decembéri kedvezmény!

EXPRESS

MALLORCA

dec. 6-10

Félpánzió, 3 csillagos szálloda

utazás repülővel

27 000 Ft/fő

Szeged, Kígyó u. 3.

Tel.: 311-310, 481-411

T-Hús Kft ajánlata

Ne vágjon! Vegyen olcsón!

Kolbászhus kg	402 Ft+áfa
(darálva vagy kockázva)	
Bőrös s. félhús kg	292 Ft+áfa
Bőrös s. comb kg	430 Ft+áfa
Lapocka kg	372 Ft+áfa
Császár kg	379 Ft+áfa
Sertéstüdő kg	199 Ft+áfa

Megrendeléseket 2 nappal korábban kérjük leadni.

Tel.: 310-259

HÚSNAGYKER

Szeged, Szabad

sajtó u. 29.

Könyv Könyv Könyv

A mi ünnepi ajándékunk 20% árkedvezmény.

Keresse fel kibővített bemutatótermünket!

Lord-Szeged Kft.

Szeged, Földvári u. 3.

Nyitva: hétfőtől péntekig

9-17 óráig

Tel.: 323-787

Terjeszkedő nemzetközi cég szegedi központjának szervezési részlegébe

KIRENDELTSÉGEZETŐ-HELYETTEST KERES

ELVÁRÁSAINK: * 24-34 közötti életkor * felsőfokú végzettség * jó szervező- és kommunikációs készség * saját személygépkocsi

AJÁNLATUNK * felkészítés a változatos munkára * ingyenes számítástechnikai képzés * kötetlen munkaidő * kimagasló jövedelem * karrierlehetőség

Jelentkezni lehet önéletrajzzal, telefonszám feltüntetésével írásban a következő címen: „Kirendeltségvezető-helyettes DM 9511” 6701 Szeged, Pf.: 2116

December 1-jén 10-15 óráig

10%-os engedménnyel várja nyugdíjas vásárlóit a Centrum Áruház és a Divatcentrum!

CENTRUM

Knorr

védett márká

Knorr-Delikát, és szerencséje lesz!

Ha Ön jártas - vagy akár járattan - a konyhaművészet rejtelmében, vagy akár csak egyszerűen szeretne közelebből megismerkedni egy igazi, minőségi termékkel, kérjük keresse fel a Knorr-akciót, ahol a főszereplő a Knorr-Delikát lesz. Minden érdeklődőt szeretettel várunk 1995. XI. 30-án Szentesen a IV. Rt. 2. ABC-ben (Kossuth út 24.), XII. 1-jén Hódmezővásárhelyen a 128. ABC Áruházban (Szántó K. J. út), XII. 2-án Szegeden a Jéé Diszkontban (Retek u. 18.).

Ne maradjon ki semmiből!